

"Онај ко не уме да прихвати пораз, није спреман ни на победу"

Борис Тадић,

Курир , 11. 01. 2008.

Суштински, Борис Тадић и Слободан Милошевић немају ништа заједничко. Милошевић је, ма шта о њему мислили, имао неспорну политичку харизму, о којој су сведочили и некадашњи љути противници, попут Вука Драшковића. Милошевић је дошао на власт спретно изведеним унутарпартијским пучем, а Тадић по сили закона природе. И поред тога што је Тадић, након атентата на Ђинђића, имао сукобе унутар партије, то су били релативно лаки задаци, који тешко могу да говоре о политичкој способности, којом се Тадић, као дотадашњи послушни министар одбране, није одликовао. Поређење јавних наступа Тадића и Милошевића такође није примерено. Док је Милошевић у својим јавним иступима показивао велику сигурност, елоквентност и ерудицију, Тадић је у својим обраћањима грађанима читао из пушкица. Рекло би се да су они потпуне супротности, али, уколико би се мерио лични и политички интегритет, замишљена вага би свакако показала у корист Милошевића.

Постоји, ипак, једна додирна тачка, која спаја двојицу лидера. Воља за влашћу јесте особина која је "красила" Милошевића, а код Тадића је постала видљива од зимских председничких избора. Таква љубав ка владању, уз уверење да је баш њихова визија будућности Србије најисправнија, изгледа, идентична је код обојице председника.

Ако не раније, љубав према председничкој фотељи се код Милошевића показала након изборне победе коалиције "Заједно" 1996. године. Новембра те године опозиција је, према изборним резултатима, по већинском изборном систему, добила власт у 45 општина, али су локалне изборне комисије и судови те резултате поништили, по налогу с врха. То је узроковало побуну народа, на чије чело је стала опозиција предводећи протесте који су трајали три месеца, након чега су резултати, ипак, посредно признати.

Током тих протеста, опозиција, чији је један део сада на власти, због таквог недемократског понашања називала је режим диктаторским.

На председничким изборима 2000. Године, Савезна изборна комисија, под Милошевићевом контролом, одбила је да потврди победу председничког кандидата ДОС-а и најавила је одржавање другог круга гласања. Таква ригидност и жеља за владањем су поново довели до изласка народа на улице и до преузимања власти од стране дотадашње опозиције.

Занимљиво је да се између ова два догађаја у политичком животу Србије појавила личност која на сличан начин спаја двојицу председника. Опозиционар Вук Драшковић је неколико месеци уочи бомбардовања 1999. године ушао у Милошевићеву Савезну владу, а данас је један од чланова коалиције "За европску Србију" Бориса Тадића. И комунисти Милошевићу и "европејцу" Тадићу, Драшковић одговара као "добар Србин", као неко ко би придобио део гласова Срба и тиме смањио дејство и број бирача оних странака с недовољно политички коректним националним ставовима. Једине разлике су у разлозима довођења Драшковића. Док је Милошевић лидера СПО-а увео у савезну владу као потврду резултата избора и, вероватно, због познавања природе догађаја који су следили, Тадић је довукао Драшковића из политичке пензије, као лидера странке која практично више не постоји, с разлогом претпостављајући да би овај "добар Србин" могао да на неким следећим изборима преузме део гласова ДСС-а и Нове Србије.

Тадић можда нема елоквенцију Милошевића, али показао је да има подједнаку љубав према владању. Зимски председнички избори могли би да остану упамћени по увођењу једне новине у политички живот Србије. Једина истинска аутентичност тих избора, нешто што Србија дотад није видела, били су скоро хистерични наступи председника Тадића. Тако нешто није показивао ни достојанствени и уздржани Милошевић, ни "краљ тргова" Драшковић, ни жустри и брзи Ђинђић, ни уздржани Коштуница, па ни ватрени Илић. Можда би такви наступи председника могли да се пореде с наступима Чедомира Јовановића, али такво поређење не би било примерено. Оно што може да доликује младом човеку и лидеру мале опозиционе странке сасвим сигурно не доликује зрелом политичару у годинама, који је уз то, узгред, и председник Републике и свих њених грађана.

Након председничких наступили су општи избори, а у обе кампање представници Демократске странке и ЛДП-а су, ојачани подршком из НВО сектора, плашили бираче повратком на мрачне деведесете, на "хаос, страдање, немаштину, инфлацију мерену милијардама, бензин у флашама", уколико не гласају за њих. Начин њиховог

заstraшивања, и представљање своје опције као једино исправне, само у нијансама се разликује од Милошевићеве пропаганде о "силама мрака, хаоса и безумља", којима је он плашио бираче.

У ноћи након парламентарних избора, грађани су присуствовали представи из изборног штаба која је изведена у најбољој традицији Милошевићеве власти. Проглашена је победа пре победе и, одмах затим, најављено је формирање извршне власти, ма колико то било у сукобу с логиком. Чедомир Јовановић, који је Тадићу отприлике оно што је Шешељ био Милошевићу пре уласка у владу 1998, јавно је претио онима који би се усудили да формирају владу мимо изборне воље грађана. Чак и након неколико недеља притисака, уперених против формирања коалиције странака супротстављеног табора, чак и када је та коалиција ипак формирана у Београду, наставља се с политиком игнорисања реалности и закона, кроз ирационалне ставове "в.д. господара" Београда, Алимпијевића. Демократска странка тиме не само што пролонгира предају локалне власти, у нади да ће се временом ситуација променити, него његовим понашањем ("Боље да ме не терају, баш онда ћу још више да одложим") демонстрира демократичност просечног харамбаше.

То размишљање и такви поступци нимало се не разликују од размишљања и поступака власти 1996. и 2000. године, коју су исти људи, данас окупљени око Тадића, због истих разлога, оптуживали за тиранију и недемократичност. Та понашања су суштински иста и разликују се само по методама покушаја остваривања деспотских циљева. При том је Тадић тек бледа сенка Милошевића, делом и због тога што је у далеко тежем положају. Данашњи председник нема РТС под својом контролом, нема војску и полицију, нема контролу над изборним комисијама и судовима. Али, оно што делује забрињавајуће јесте то што Тадићеви поступци након проглашавања резултата два избора не показују да би се он другачије понашао уколико би, неком несрећом, имао већу контролу у држави. Напротив, његови говори и поступање представника његове странке указују на сасвим супротно – да би он и његова странка могли бити ти који би политички живот Србије вратили на демократски ниво из деведесетих година.